

Kracht van God tot
zaligheid

Kracht van God tot zaligheid

Hans van de Lagemaat

Schrijver: Hans van de Lagemaat

ISBN: 9789463672603

© Hans van de Lagemaat

Inhoud

1	Een kracht van God	5
2	De gerechtigheid van God	26
3	Het geloof van Abraham	57
4	Naar de Geest, naar het vlees	94
5	God veranderd, God verandert	129

1 Een kracht van God

Dit boek is geen vers voor vers verklaring van Paulus' brief aan de Romeinen. Het is mijn doel om een overzicht te geven van het onderwijs van de apostel Paulus aan de hand van verschillende thema's die er in de brief aan de orde komen. Natuurlijk zal ik die thema's dan ook vergelijken met andere delen in de Schrift, maar het doel is om de brief aan de Romeinen zo goed mogelijk te verstaan.

In de brief aan de Romeinen komt fundamenteel onderwijs naar voren dat nodig is om ook andere Schriftgedeelten te kunnen begrijpen. Als we bijvoorbeeld niet snappen wat Paulus over de rechtvaardiging door het geloof zegt, blijft ook de brief aan de Galaten voor ons een gesloten boek. Als we Romeinen 9 tot en met 11 niet begrijpen dan blijven we in het duister tasten wat betreft Gods handelen met Israël.

De kern van het Christelijk geloof is wel de opstanding van Jezus Christus. Als we niet helder hebben wat Paulus daarover zegt dan zullen we ook in alle andere aspecten van ons geloof dwalen. Daarom is dit onderwerp ook hetgeen waar ik dit boek mee begin.

Achtergrond

Paulus schreef deze brief toen hij nog niet in Rome was geweest. Uit het eerste hoofdstuk blijkt dat Paulus de Romeinse gelovigen heel erg graag wilde ontmoeten, maar dat hij daar de gelegenheid nog niet voor had gekregen (Rom. 1:11, 13). Hij schreef de brief dan ook tijdens de periode van de Handelingen. Daarna was hij immers als gevangene in Rome en had hij de gelegenheid om de gelovigen aldaar te ontmoeten.

Dat de brief tijdens Handelingen is geschreven is een heel belangrijk gegeven. Tijdens deze periode werd het Koninkrijk nog aan Israël gepredikt en de prediking aan de heidenen door Paulus hield daarmee ook verband. We zien dat er conflicten ontstonden tussen Joodse gelovigen en gelovigen uit de heidenen. Het grootste conflict draaide om de besnijdenis. Moest de heiden die tot geloof kwam nu wel of niet besneden worden? 'Ja', zeiden veel, ook gelovige Joden. 'Nee', zeiden Paulus en de zijnen. Nu werd dat conflict wel opgelost (Hand. 15), maar het bleef een lastig gegeven. Ook hierover geeft Paulus in zijn brief aan de Romeinen duidelijk onderwijs en daar zal ik dan op zijn plaats ook aandacht aan besteden.

Ik schaam me niet

'Want ik schaam mij niet voor het Evangelie van Christus, want het is een kracht van God tot zaligheid voor ieder die gelooft, eerst voor de Jood, en ook voor de Griek. Want de gerechtigheid van God wordt daarin geopenbaard uit geloof tot geloof, zoals geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven.' (Rom. 1:16, 17).

Romeinen 1 vers 16 en 17 zouden we bijna als een samenvatting van de hele brief kunnen zien. In elk geval is het een hele goede inleiding. In deze paar verzen zegt hij ontzettend veel.

Hij zegt waarvoor hij zich niet schaamt: het Evangelie van Christus. Hij zegt er onmiddellijk bij waarom hij er zich niet voor schaamt: het is een kracht van God tot zaligheid voor ieder die gelooft.

Vervolgens legt Hij uit waarom het dan zo'n kracht van God is: de gerechtigheid van God wordt in Evangelie van Christus geopenbaard. Dat is wel bijzonder: Gods gerechtigheid geopenbaard in het Evangelie van Christus.

Vervolgens zegt Paulus hoe dat Evangelie, die kracht van God, tot ons komt: uit geloof tot geloof; en daarbij haalt hij dan een tekst aan uit Habakuk 2.

Het eerste wat we dus in deze verzen van Paulus lezen is dat hij zich niet schaamt voor het Evangelie van Christus. Hij begint met het woordje 'want', hetgeen betekent dat dit terugslaat op iets wat er aan vooraf ging. Dat lees je in de verzen 14 en 15.

'Ik sta in de schuld bij Grieken en niet-Grieken, bij wijzen en onverstandigen. Zo is wat in mij is, gewillig om ook u die in Rome bent, het Evangelie te verkondigen.' (Rom. 1:14, 15).

Paulus stond klaar, hij was bereid om ook in Rome het Evangelie te verkondigen. En daarop zegt hij: 'want ik schaam me er niet voor'.

Paulus zegt 'ik schaam me niet'.¹ Nee, natuurlijk schaamde Paulus zich niet. Het was zijn grootste eer en heerlijkheid om dit Evangelie van Christus te mogen prediken. Hij roemde erin!

¹ Paulus gebruikt hier het stijlfiguur *tapinosis*. Daarin gebruikt men een zwakkere uitdrukking dan wat men eigenlijk zeggen wil. Handelingen 20:12 is een duidelijk voorbeeld:

'En zij brachten de jongen levend mee en werden bovenmate vertroost.'

In de Grieks tekst staat 'en werden niet een beetje vertroost'. Zowel de SV als de HSV hebben het stijlfiguur helaas weg vertaald. Als wij zeggen 'niet zo'n klein beetje' dan bedoelen we 'heel erg veel'. Zo is het hier ook en daarom lees je in de vertaling dat zij bovenmate vertroost werden.

Paulus gebruikt dit stijlfiguur in de brief aan de Romeinen vaker:

In het eerste hoofdstuk van zijn laatste brief, 2 Timotheüs, gebruikt Paulus kort achter elkaar drie keer ditzelfde woord.

'Schaam u dan niet voor het getuigenis van onze Heere, en ook niet voor mij, Zijn gevangene, maar lijd met mij verdrukking om het Evangelie, overeenkomstig de kracht van God.' (2 Tim. 1:8).

*'Daarom onderga ik ook deze dingen. Maar ik **schaam** mij niet, want ik weet Wie ik geloofd heb, en ik ben ervan overtuigd dat Hij bij machte is mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot die dag.'* (2 Tim. 1:12).

Hij schreef dit waarschijnlijk zo'n vijftien jaar na de woorden van Romeinen 1:16. Paulus had veel te lijden gehad, vanwege het

'Want wat is het geval? Als sommigen ontrouw zijn geweest, zal hun ontrouw de trouw van God toch niet tenietdoen?' (Rom. 3:3).

'Sommigen'? Was het maar waar. Het ging om de meesten in Israël. Paulus gebruikt hier *tapinosis* ter verzachting.

'Want toen wij nog krachteloos waren, is Christus op de bestemde tijd voor goddelozen gestorven.' (Rom. 5:6).

'Krachteloos'? We waren dood.

'De liefde doet de naaste geen kwaad. Daarom is de liefde de vervulling van de wet.' (Rom. 13:10).

'De liefde doet de naaste geen kwaad.' Dat is waar. Maar liefde doet veel meer. Liefde zoekt het goede voor de naaste. Liefde cijfert zichzelf helemaal weg voor de ander. Daarom ook hier het stijlfiguur *tapinosis*.

Evangelie. Gevangenissen, stokslagen, schipbreuken, smaad en laster. Alles was zijn deel geworden. Maar nog steeds kon hij zeggen: 'ik schaam me niet'. En daarom kon hij het ook tegen Timotheüs zeggen: 'schaam je niet voor het getuigenis van onze Heere'. Dat is nergens voor nodig. Beroem je erin dat je het mag prediken. Verblijd je dat je omwille van het Evangelie mag lijden. 'Lijd verdrukkingen om het Evangelie'.

Paulus kon dit schrijven, omdat hij wist Wie hij geloofd had. En hij wist wat Degene Die hij geloofde gesproken had. Dat lees je in de verzen 9 en 10.

'Hij heeft ons zalig gemaakt en geroepen met een heilige roeping, niet overeenkomstig onze werken, maar overeenkomstig Zijn eigen voornemen en genade, die ons gegeven is in Christus Jezus vóór de tijden der eeuwen, maar nu is geopenbaard door de verschijning van onze Zaligmaker, Jezus Christus, Die de dood tenietgedaan heeft, en het leven en de onvergankelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie.' (2 Tim. 1:9, 10).

Waar gaat dit over? Het is de opstanding van de Heere Jezus Christus uit de doden. Daarmee heeft Hij de dood te niet gedaan en het leven geopenbaard. En lees het goed, er staat nog wat bij. Niet alleen het leven, ook de onvergankelijkheid. In Zijn opstanding is geen dood meer. De mogelijkheid om te sterven bestaat niet meer. Dat is onvergankelijkheid. Adam werd vergankelijk geschapen. In hem was er de mogelijkheid om te sterven. Dat is ook gebeurd. Adam en Eva waren ongehoorzaam aan het woord van God en dat bracht de dood over hen en hun nageslacht. De Heere Jezus doet dit teniet; hij keert het als het ware om. Door Zijn gehoorzaamheid tot in de dood brengt Hij het leven aan het licht en niet alleen het leven,

ook de onvergankelijkheid. Dat is wat Paulus geloofde. En Hij wist Wie hij had geloofd en wat God had gesproken.

Daarom schaamde hij zich niet voor het Evangelie; want het is een boodschap met een machtige inhoud: de dood tenietgedaan en het leven en de onvergankelijkheid aan het licht gebracht.

Hierom moest Paulus lijden en spoorde hij Timotheüs aan om hier ook verdrukkingen om te lijden.

Omdat onze Zaligmaker Jezus Christus het leven en de onvergankelijkheid in Zijn opstanding aan het licht heeft gebracht was Paulus ook verzekerd. Door de opstanding van Jezus Christus wist hij dat God zijn pand dat bij Hem was weggelegd kon bewaren 'tot die dag', de dag van de opstanding van Paulus zelf.

Paulus moedigde Timotheüs aan om de gave van God die hij had ontvangen op te wekken (2 Tim. 1:6).

'Want God heeft ons niet gegeven een geest van vreesachtigheid, maar van kracht en liefde en bezonnenheid.'
(2 Tim. 1:7).

Vervolgens zegt Paulus hem dus dat hij zich niet hoeft te schamen voor het Evangelie. Daar voegt hij nog iets aan toe. Het is 'het Evangelie, overeenkomstig de kracht van God' en in deze woorden ligt er nog een wonderlijke verbinding met Romeinen 1:16. Daar zegt Paulus immers ook dat dit Evangelie een kracht van God is en dat hij zich er daarom niet voor schaamt. Wat is deze kracht van God? Het is duidelijk uit wat we net hebben gezien dat ze iets te maken moet hebben met de opstanding van de Heere Jezus Christus.

Het Evangelie van Christus, een kracht van God

Paulus zegt dat het Evangelie van Christus, waar hij zich niet voor schaamt, een kracht van God is. Het Evangelie is geen verslag met wat loze woorden. Het is geen verhaal uit een grijs verleden. Het is ook geen boodschap die ons vertelt hoe we netjes moeten leven. Het is geen filosofie waar we over na kunnen denken en over kunnen discussiëren. Nee, niets van dat alles. Het is een kracht van God.

Paulus gebruikt datzelfde woordje voor 'kracht' ook al in de inleiding tot zijn brief, namelijk in vers 4. En daarin wordt het ook gekoppeld aan het Evangelie van God (Rom. 1:1) en de opstanding der doden (Rom. 1:4). Het is goed om deze eerste vier verzen iets nader te bekijken.

'Paulus, een dienstknecht van Jezus Christus, een geroepen apostel, afgezonderd tot het Evangelie van God, dat Hij tevoren beloofd had door Zijn profeten, in de heilige Schriften, ten aanzien van Zijn Zoon, Die wat het vlees betreft geboren is uit het geslacht van David. Wat de Geest van heiliging betreft, is Hij met kracht bewezen te zijn de Zoon van God, door Zijn opstanding uit de doden², namelijk Jezus Christus, onze Heere.' (Rom. 1:1-4).

Paulus gebruikt hier een lange moeilijke zin, die we als volgt kunnen ontleden.

Paulus was afgezonderd tot het Evangelie van God. Van dit Evangelie schrijft hij dat God dit tevoren beloofd had door Zijn

² Dit staat er in het Grieks iets anders: 'door opstanding van doden'. 'Zijn' staat niet in de tekst en 'van de' ook niet.

profeten in de heilige Schriften: dit zijn de Schriften van Israël, de Tenach.

Het Evangelie van God gaat over Zijn Zoon. Dus we moeten het eerste gedeelte lezen:

'het Evangelie van God, [...], ten aanzien van Zijn Zoon'.

Vervolgens zegt Paulus hierover dat hij wat het vlees betreft geboren is uit het geslacht van David. Wat de geest der heiliging betreft is Hij met kracht³ bewezen te zijn de Zoon van God, door de opstanding van de doden. Door geboorte is Hij de Zoon van David. Door opstanding is Hij in kracht bewezen te zijn de Zoon van God. Dat betekent niet dat Hij voor Zijn opstanding niet de Zoon van God was. Dat staat er ook niet. Hij is in kracht bewezen dit te zijn. Er staat niet dat Hij in kracht de Zoon van God is geworden.

Tenslotte wordt er in vers 4 gezegd Wie de Zoon is. We lezen de hoofdzin dus zo:

'het Evangelie van God, [...], van Zijn Zoon, [...], Jezus Christus, onze Heere'.

Het Evangelie van God bepaalt hij nader in de eerste tussenzin, dus binnen de eerste haakjes, en 'Zijn Zoon' legt hij in de tweede tussenzin uit, dus binnen de tweede haakjes.

Over deze tekst valt nog veel meer te zeggen. Het belangrijkste voor nu is dat Paulus het Evangelie van God ook in deze tekst koppelt aan 'kracht' en dat die kracht iets te maken heeft met opstanding van doden.

³ Beter: 'in kracht'.

Dus nogmaals. Het Evangelie waartoe Paulus was afgezonderd was niet een lang verhaal van woorden. Het hoefde ook niet op een bepaalde manier of in een bepaalde vorm te worden voorgedragen. Dat Evangelie is een kracht. Een kracht kan je niet horen, maar die moet je ervaren. Een kracht kan je niet zien, maar die moet je beleven.

Natuurlijk moeten we de boodschap horen met ons gehoor. We moeten het tot ons door laten dringen met ons verstand. Maar dan is het God die ons de kracht ervan doet kennen en ons daaruit doet leven.

De kracht van de opstanding van Jezus Christus. Dat is het Evangelie. En dat Evangelie te kennen is blijdschap en vrede. Wat een schitterende en genezende woorden zijn dat alleen al. Als je weet wat somberheid of depressie is, wat heerlijk is dan dat woordje blijdschap, vreugde, *chara*. En als je weet wat strijd is, gevecht met jezelf, of met de zonde, of met God, wat een heerlijk woord wordt dan vrede, *eirènè*.

‘De God nu van de hoop moge u vervullen met alle blijdschap en vrede in het geloven, opdat u overvloedig bent in de hoop, door de kracht van de Heilige Geest.’ (Rom. 15:13).

En dat leggen we uit als ‘de kracht van God’, het Evangelie dat Paulus predikte.

Kracht, Woord van God en Opstanding

De eerste keer dat we ‘de kracht van God’ tegenkomen in het Nieuwe Testament is in Mattheüs 22. Opmerkelijk is dat het juist ook hier staat in de context van de opstanding. Sommigen van de sekte van de Sadduceeën kwamen bij de Heere. Wat deze sekte allemaal leerde hoeven we niet allemaal na te gaan. Voor ons is het

belangrijkste wat de Bijbel ons hier leert over deze groep dit: de Sadduceeën, die zeggen dat er geen opstanding is. GEEN OPSTANDING. Dat is één van hun leerstellingen. Eén van hun ontkenningen. En ze leggen de Heere een fictief verhaal voor.

'Meester, Mozes heeft gezegd: Als er iemand sterft die geen kinderen heeft, dan moet zijn broer diens vrouw trouwen en voor zijn broer nageslacht verwekken. Nu waren er bij ons zeven broers; en de eerste trouwde en stierf; en omdat hij geen nageslacht had, liet hij zijn vrouw na aan zijn broer. Zo ook de tweede en de derde, tot de zevende toe. Ten slotte stierf na allen ook de vrouw. In de opstanding dan, van wie van die zeven zal zij de vrouw zijn? Want zij hebben haar allen als vrouw gehad.' (Mat. 22:24-28).

De Sadduceeën zeiden dat er geen opstanding was. En daarom proberen ze de Heere een strikvraag voor te leggen, juist betreffende de opstanding.

En hoe beantwoordt de Heere die vraag?

Ten eerste met een helder antwoord en een duidelijke correctie van hun dwaling. Jullie dwalen!

'Maar Jezus antwoordde en zei tegen hen: U dwaalt, omdat u de Schriften niet kent en ook niet de kracht van God.' (Mat. 22:29).

Twee dingen waar deze Sadduceeën kennelijk totaal niet van op de hoogte waren. De Schriften en de kracht Gods. Ze hadden met hun zinloze geklets geen flauw idee waar ze het over hadden.

‘Want in de opstanding nemen ze niet ten huwelijk en worden ze niet ten huwelijk gegeven, maar ze zijn als engelen van God in de hemel.’ (Mat. 22:30).

Er is daar helemaal geen sprake meer van trouwen en getrouwd worden. Allereerst vertelt de Heere de Sadduceeën dat zij dwalen met hun loze gebabbel over trouwen en zonder verdere toelichting vertelt hij dat hun verhaal nergens op slaat.

Vervolgens gaat hij in op het feit dat zij de Schriften niet kennen. En Hij geeft hen daarvan een voorbeeld.

‘En wat de opstanding van de doden betreft, hebt u niet gelezen wat door God tot u gesproken is, toen Hij zei: Ik ben de God van Abraham en de God van Izak en de God van Jakob? God is niet een God van doden, maar van levenden.’ (Mat. 22:31, 32).

Het zal misschien niet de eerste tekst zijn die wij aan zouden halen om de opstanding te bewijzen. Maar wie zijn wij? Misschien was dit een argument van de Farizeeën vóór de opstanding. Ik weet het niet; ik speculeer nu maar wat. Misschien was het één van die vele discussies die door de Joden gevoerd waren, en sanctioneert de Heere als een Rabbi hier één van de teksten om te verklaren dat er wel een opstanding zijn moet.

Waar het de Sadduceeën en de opstanding betreft hebben we nog een Schriftgedeelte dat hierover gaat. Paulus gebruikt daar de leer van de opstanding om de groep van de Farizeeën binnen de Joodse raad achter zich te krijgen.

‘En Paulus, die wist dat het ene deel bestond uit Sadduceeën en het andere uit Farizeeën, riep in de Raad: